

Однак при проведенні самостійної роботи студенти стикаються з деякими труднощами:

- 1) труднощі пошуку необхідної інформації для самостійного вивчення окремих навчальних питань;
- 2) труднощі методологічного характеру пов'язані з тим, що студенти не достатньо глибоко знають науковий зміст окремих понять, визначень, не розуміють сенсу деяких термінів;
- 3) труднощі узагальнення теоретичних положень, які викладені у різних джерелах, визначення їх взаємозв'язку та взаємозалежності. Студентам не завжди вдається співставити між собою існуючі у літературі окремі теоретичні положення, які суперечать одне одному, зрозуміти логіку міркувань деяких авторів та аргументацію їхніх висновків;
- 4) труднощі застосування отриманих знань на практиці. Вони пов'язані з тим, що студентам складно правильно оцінити ситуацію, яка склалася у повсякденному житті з тим, щоб застосувати до її аналізу отримані професійні знання, виокремити у практичній ситуації основу, яка потребує застосування відповідного теоретичного підходу чи обґрунтування.

Таким чином, труднощі, які виникають у самостійній роботі студентів, носять комплексний характер та їхнє подолання багато в чому залежить від оволодіння технікою, методикою та організацією самостійної роботи. Самостійна робота також передбачає самоосвіту та самовиховання, які здійснюються в інтересах підвищення професійної компетентності.

*М. В. Голоєво, канд. пед. наук, доц.,
кафедра педагогіки та психології,
С. Г. Голоєво, канд. іст. наук, доц.,
кафедра теорії та історії держави і права*

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ В УМОВАХ МОДУЛЬНОГО НАВЧАННЯ

В умовах запровадження модульної технології навчання суттєво зростає вага та значення модульного контролю (при цьому не зменшується роль поточного оцінювання). Згідно положень Болонського процесу під модулем розуміють задокументовану завершену частину освітньо-професійної програми.

Доцільно передбачити, щоб у межах кожного окремого модулю студент виконував різні види навчальної роботи: робота на лекціях, відповіді на семінарських та практичних заняттях, доповнення, підготовка до семінарських, практичних занять та лабораторних робіт, виконання лабораторних робіт, опрацювання теоретичного матеріалу тощо. Всі види навчальної діяльності студента в межах модуля мають бути оцінені під час поточного контролю. З цією метою проводять експрес-контрольні, самостійні роботи, систематично перевіряються індивідуальні завдання, реферати, розрахунково-графічні роботи тощо. Кожний вид роботи має оцінюватися відповідною кількістю балів згідно робочої шкали. Потрібно передбачити можливість отримувати студентами заохочувальних балів за участь у науково-дослідній роботі, конференціях та семінарах, старанність та своєчасність виконання запланованих завдань.

Разом з тим, під час модульного навчання в організації модульного контролю виникають певні труднощі. Модульний контроль є, з одного боку, проміжним контролем, а з іншого — підсумковим, який завершує вивчення самостійного модуля.

Якщо виходити з вимоги стандартизації та уніфікації контролю, то важливою проблемою в цьому контексті є проблема роботи вимірників навчальних досягнень та форми їх подання. Сформулюємо основні вимоги до завдань еталонного характеру — вимірників навчальних досягнень:

1. Об'єктивність вимірника — визначає максимальну відповідність завдання еталонного характеру конкретному рівню засвоєння пізнавальної задачі.
2. Відповідність вимірника за змістом навчальній програмі дисципліни — у якості вимірників використовують тільки такі вимірники, які передбачають виконання завдань із застосувань знань та умінь, що не виходять за межі курсу.
3. Відповідність вимірника рівню готовності студентами до оволодіння розумовими операціями — виконання вимірника має передбачати використання відповідних умінь (аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки тощо).
4. Оптимальна структура вимірника — структура вимірника має забезпечувати можливість для всіх студентів групи показати власні навчальні досягнення (наприклад, пропонування нетипових, або частково повних відповідей при тестовому контролі).

5. Рівноцінність різних варіантів вимірників одних і тих самих еталонних рівнів — підбираючи завдання однакових рівнів для різних варіантів завдань для модульного контролю потрібно забезпечувати їх рівноцінність.

6. Стандартизованість вимірників — подання завдань еталонного характеру в стандартній формі (з використанням загальноприйнятих умовних позначень та скорочень; забезпечення якості носіїв та оформлення завдань (якість паперових носіїв, контраст графічних зображень, якість екранних форм при використанні комп'ютера).

7. Лаконічність, однозначність та чіткість формулювань завдань, використання фізичної термінології.

Під час формування системи еталонних вимірників потрібно дотримуватися чіткої змістової лінії, спрямованої, наприклад, на забезпечення в процесі контролю систематизації або узагальнення знань та умінь з даного модулю.

А. С. Голубкова, викл.,
кафедра іноземних мов ФЕФ

ПОНЯТТЯ «ТВОРЧОСТІ» У КОМУНІКАТИВНО-КРЕАТИВНІЙ ПЕДАГОГІЦІ

Творчість — продуктивна діяльність за мірками свободи та оновлення, коли зовнішня детермінація людської активності змінюється внутрішньою самовизначеністю. З психологічного боку творчість пов'язана з самореалізацією індивідуальності, чинниками уяви, інтуїції.

Російський філософ Г. Батищев виокремлював три логічні типи педагогіки: а) педагогіку формування; б) педагогіку здібностей, або розвитку заради розвитку; в) педагогіку виховання, або співтворчості. На відміну від традиційної «педагогіки формування» як моделі суб'єкт-об'єктної взаємодії між викладачем і студентом, педагогіка співтворчості або «комунікативно-креативна педагогіка» — це модель суб'єкт-суб'єктних взаємин між учителем і учнем, що ґрунтується на ідеях партнерства, інтер'єктивного діалогу та співтворчості.

Комунікативно-креативна педагогіка є такою моделлю педагогічної діяльності, котра враховує синергійний характер розвит-

ку особистості і ґрунтується на принципах комунікативності, креативності й синергізму.

Кожна людина свідомо робить свій вибір, вона тим самим реалізує своє «Я», свої потреби та ідеали. Вибір відображає свободу волі. Через акт вибору кожна людина отримує можливість проявити свою індивідуальність.

Головна мета розвитку особистості — якомога повніша реалізація людиною самої себе, власних творчих здібностей і можливостей, якомога повніше самовираження й саморозкриття. Але ці якості неможливі без протиставлення себе людям, вони абсолютно неможливі в ізоляції та протиставленні себе суспільству.

Творча діяльність людини, як і будь-яка інша діяльність, являє собою специфічно людський спосіб ставлення до зовнішнього світу й полягає в перетворенні та підкоренні його людським цілям.

У сучасному світі ринкові умови вимагають від фахівців не лише здатності до узагальненого мислення, до проблемного вирішення питань, а й творчого мислення, яке стає необхідним чинником досягнення високого рівня конкурентоздатності професіонала. Творче мислення є одним із найефективніших засобів формування і розширення світогляду людини, її світосприйняття і світовідчуття.

Креативне мислення допомагає людині відчутти моменти свободи, вивільнення від напружених ритмів сучасного життя, від обов'язково-змушувальних його аспектів.

Творчий підхід до праці — характерна риса самотності особистості і її діяльності в умовах нових економічних відносин. Без ініціативи, творчого ставлення професійна робота може перетворитись на рутинне виконання завдань. Творчість виступає антитезою стандартизації і штампів у різних сферах виробничої діяльності. Дефіцит творчості — велика небезпека, що підстерігає професійне становлення молоді в умовах сучасності. Риннок змушує фахівця бути завжди в творчому пошуку, професійному і особистісному удосконаленні.

І саме комунікативно-креативна педагогіка відповідає тому, що людина творить себе і цей процес є нескінченним. Тому завершувати, хотілось би навести висловлювання Мамардашвілі М. К., яке підсумовує сказане: «Здібність бути учнем вище і достойніше, ніж здібність бути вчителем».